

Posudek na rigorózní práci mgr. Ondřeje Šoky Etika v advokacii

Je možné konstatovat, že autor zvolil trojí aspekt přístupu k problematice etiky v advokacii.

Za prvé, uplatňuje přístup z pohledu právní axiologie. Základní myšlenkou, kterou autor sleduje v celém textu své práce je význam hodnot, které jsou zprostředkovány formou pravidel a pojmů v etických kodexech advokátů (ČR, SR, Finsko, Itálie, Polsko; CCBE – etická pravidla advokáta v EU). Výklad, který podává, doplňuje citacemi z pramenů, a to u vybraných pravidel a pojmů, u kterých pak věnuje pozornost genezi hledisek „de lege ferenda“ z období diskuse obsahové přípravy pravidel ve srovnání k platnému „Etickému kodexu advokáta v ČR“ (v práci např. str. 30-33; nebo str. 45, 67; nebo str. 821-82; nebo str. 84,85 a násl.).

Za druhé; autor podává výklad pravidel jednotlivých etických kodexů. (ČR, SR, Finsko, Itálie, Polsko, CCBE). Výraznou pozornost věnuje Etickému kodexu (ČR). Provádí podrobné srovnání vybraných zákonných ustanovení (např. § 16 odst.1, § 17, § 21, § 19, § 28, § 32, § 45). s pravidly profesionální etiky a pravidly soutěže; (str. 34-80).

Za třetí; autor uplatňuje komparativní přístup. V textu samotném se pak přístup právně axiologický a komparativní prolínají v různé intenzitě uplatnění s ohledem na konkrétní předmět výkladu.

Schopnost zdařile uplatňovat, a to paralelně, axiologický přístup i metodu komparace prokazuje autor zejména v pasážích na str. 34-80; dále např. str. 83-89; CCBE. Zabývá se též otázkou míry obtížnosti zprostředkování některých hodnot, a to nejen formou etických pravidel (včetně pravidel soutěže) ale i zákonných ustanovení.

Práce je členěna následujícím způsobem.

1. Úvod
2. Etika a právo
3. Profesní etika
4. Etika právníka
5. Eticko-psychologický profil advokáta
6. Advokátní etika
 - 6.1. Základní principy advokátní etiky
 - 6.2. Profesionální etika advokáta v ČR (zákon o advokacii a Etický kodex)
 - 6.2.1. Zákon o advokacii
 - 6.2.2. Etický kodex
 - 6.2.2.1. Působnost pravidel
 - 6.2.2.2. Pravidla profesionální etiky
 - 6.2.2.3. Pravidla soutěže advokátů
 - 6.3. Srovnání české a slovenské úpravy
7. Perspektivy etiky advokáta v ČR
8. Profesionální etika advokáta v Evropské unii
 - 8.1. Etická pravidla CCBE
 - 8.2. Etická pravidla některých členských zemí EU
 - 8.2.1. Finsko

- 8.2.2. Itálie
- 8.2.3. Polsko

- 9. Závěr.
- 10. Resumé
- 11. Prameny
 - Osnova

Autor v práci str. 38-39 uvádí: „ Zvláštní úpravu působnosti Pravidel si vyžaduje i soutěž advokátů na cizích právních trzích. Zde není třeba rozlišovat mezi advokáty s jediným oprávněním v České republice a advokáty s oprávněním dvojnásobným nebo vícenásobným. Bylo by příliš přísné vyžadovat od advokátů dodržování omezujících povinností tak, kde místní nebo jiní soutěžitelé na trhu právních služeb takto omezení nejsou; a bylo by neprozíravé neupozornit na to, že soutěžní pravidla pro advokáty jsou na jiných trzích naopak ještě přísnější než zde. Bude tedy věcí advokáta, aby si na příslušných trzích tamní soutěžní pravidla pro advokáty ověřil dříve, než na trh jako soutěžitel vstoupí. Jinak by mohl kárně odpovídat podle jiných ustanovení Pravidel (pozn. autor cituje z pramene Čermák, K.: Pravidla Profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, Komentář, Bulletin advokacie, 1996, zvláštní číslo – listopad, str. 17-19). Pravidla tak v čl. 3 vymezují kolizní ustanovení takto: Pokud advokát poskytuje právní služby na území cizího státu, dodržuje pravidla chování advokáta platná v takové státu. Soutěží – li advokát na cizích trzích právní službu dodržuje soutěžní pravidla pro advokáty platná na území, v němž má jeho jednání zamýšlené soutěžní účinky.“

Pro možné úvahy dotýkající se posouzení ustanovení kolizní normy a zásady volného pohybu služeb (ES/EU); pro budoucí možnou komparaci vnitrostátní úpravy členských států EU, je příhodné zabývat se studiem judikátů ESD (např. rozsudek ESD (velkého senátu) z 5. prosince 2006, ve spojených věcech C - 94/04 a C 2002/04).

Práci lze považovat za velmi zdařilou. Ondřej Šoka prokázal, že dokáže pracovat s pramennými materiály různých druhů, uplatňovat při výkladu metodu komparace a zaujímat vlastní stanoviska a hodnotící soudy i v úrovni *de lege ferenda*. Lze ocenit i početné množství pramenů a i výsledek překlady etického kodexu Itálie samotným autorem. Doporučuji práci k obhajobě.

V Praze dne 2.3.2007

JUDr. mgr. Jana El Džunta, CSc.